

Policy för kommunalt stöd till trygghetsboenden i Härnösands kommun

Dokumentnamn	Policy för kommunalt stöd till trygghetsboenden i Härnösands kommun	Dokumenttyp Policy		
Fastställd/uppriktad av	Kommunfullmäktige	Datum 2013-05-27	Diarienummer 2024-000077	
Dokumentansvarig	Kommunstyrelseförvaltningen	Version 2:2	Senast reviderad 2024-03-25	Giltig t o m 2028-12-31
Dokumentinformation	Anger kommunens förhållningssätt till årligt stöd av kommunala trygghetsboenden			
Dokumentet gäller för	Nämnder och förvaltningar i Härnösands kommun			
Annan information	Kommunstyrelseförvaltningen äger rätt att vid behov göra revideringar under löptid i bilaga			

Bakgrund

Härnösands kommuns befolkningsutveckling visar att andelen äldre är förhållandevis hög i relation till riksgenomsnittet. En fortsatt ökning är att vänta under de kommande decennierna. 2022 var ca 6 700 personer över 65 år. År 2035 kommer ålderspensionärerna att vara ca 6 900 personer. Den stora ökningen sker framför allt i åldersgruppen 80 år och äldre.

De flesta människor önskar bo kvar i sina ordinära bostäder så länge som möjligt och det är också vad samhället planerar för. Men nästan hälften av de bostäder där äldre människor bor idag har bristande tillgänglighet och trygghet och är därför mindre lämpliga för kvarboende på sikt.

Ett av de övergripande målen för Härnösands kommun är att skapa förutsättningar för attraktiva boendemiljöer och att göra miljöerna trygga. Nya krav ställs på boendeplaneringen och på samplanering mellan kommuner och fastighetsbranschen.

Med hänsyn till den åldrande befolkningen och dess behov samt kommunens övergripande mål om att vara en attraktiv boendekommun, har kommunen antagit en policy för en kommunal medfinansiering av trygghetsboende. Policyn bygger på de grundförutsättningar som finns angivna i dokumentet. Utöver dessa ska sökande uppfylla kriterier som presenteras i bilaga 1.

1 Policy för kommunalt stöd av trygghetsboende

Härnösands kommun vill erbjuda sina medborgare tillgängliga och trygga boendemiljöer av hög kvalitet, med möjlighet till utökad service, social gemenskap, deltagande i gemensamma måltider och övrig samhällsservice. Med hög kvalitet avses bland annat att boendemiljöerna ska vara flexibla, miljömässigt hållbara och estetiskt tilltalande enligt de grundförutsättningar som finns beskrivna i detta dokument.

2 Grundförutsättningar

Grundförutsättningen för kommunal medfinansiering av trygghetsboenden är följande:

- ✓ Att trygghetsboendet resulterar i ett tillskott av bostäder för äldre inom Härnösands kommun och att bostäderna upplåts att användas som trygghetsbostäder enligt villkoren för Boverkets stöd under åtta år framåt. Omfattar även omvandling av befintliga fastigheter.
- ✓ Trygghetsbostäder ska kunna upplåtas med hyresrätt, kooperativ hyresrätt eller bostadsrätt
- ✓ Bostäderna ska innehas av personer som fyllt 65 år. När det gäller makar, sambor eller syskon räcker det att en av personerna har fyllt 65 år

- ✓ Utrymmen för samvaro, måltider, hobbyverksamhet och rekreation ska finnas för att främja gemenskap och trygghet. Länsstyrelsen bedömer om de gemensamma utrymmen du planerar är tillräckliga för att bostäderna ska få stöd.
- ✓ Trygghetsboende ska bemannas med personal vissa tider varje dag i veckan inkl. helgerna för kontakt och för att ordna med gemensamma sociala och kulturella aktiviteter. Det finns inga särskilda krav på vilka tjänster det handlar om, utan länsstyrelsen bedömer om tjänsterna uppfyller kraven för att få stöd.
- ✓ Trygghetsbostäder ska uppfylla höjd nivå (utökad tillgänglighet) enligt Svensk Standard SS 91 42 21:2006.

Härutöver ska de kriterier som presenteras i bilaga 1 uppfyllas för trygghetsboendets fysiska utformning. sociala innehåll samt närmiljö, exempelvis i fråga om närhet till kommunikationer, samhällsservice och andra trygghets- och tillgänglighetsaspekter. Avsteg kan accepteras utifrån aktuell situation utifrån att det skapas trygghetsboende där behov av denna form av bostad bedöms vara särskilt angelägen.

3 Ansökan om kommunal medverkan

Ansökan/intresseanmälan lämnas av företag¹ till kommunstyrelseförvaltningens beredningsgrupp för trygghetsboenden. Kommunstyrelsen beslutar om kommunens medverkan för varje enskilt objekt. Vid bedömningen ska säkerställas att bostadsområden med störst behov enligt den av kommunfullmäktige antagna utredningsrapporten "Bo bra på äldre dar i Härnösands kommun" i första hand får medverkan. Kommunal medfinansiering kan ges i fem år, till efter kommande mandatperiods utgång eller tills annat avtalats.

3.1 Kommunen medverkar med

1. Årlig kostnadsersättning² eller tillhandahållande av värd/värdinna enligt följande

- a) Boenden med fler än 60 lägenheter finansieras med 501 113 kr
- b) Boenden med 31–60 lägenheter finansieras med 393 288 kr
- c) Boenden med upp till 30 lägenheter finansieras med 284 429 kr
Ny uppräknings efter KPI

2. Finansiering av gemensamhetsutrymmen, detta uppgår till 2 kvadratmeter per lägenhet och år, där varje kvadratmeter motsvarar 1688 kr.

3.2 Den enskildes ansökan om trygghetsboende

För att få tillträde till ett trygghetsboende hos både kommunala och privata fastighetsägare ska en person i hushållet ha fyllt 65 år. Intresseanmälan lämnas direkt till berörd fastighetsägare. Trygghetsboendet är inte biståndsprovat.

¹ Med företag avses fastighetsägare (hyresrätt, bostadsrättsförening, kooperativ hyresrätt) eller företag som förvaltar en fastighet

² Årlig uppräknings med KPI gäller för samtliga subventioner

Kommunstyrelseförvaltningen

Henrik Petre
henrik.petre@harnosand.se

Kriterier för fysisk och socialtillgänglighet och trygghet

1. Kriterier för fysisk och social tillgänglighet och trygghet

Trygghetsboendet ska vara tryggt och tillgängligt såväl inomhus som i närliggandeutemiljö. Följande kriterier gäller vid bedömning om medfinansiering av varje enskilt objekt. Kriterierna återspeglar den kvalitet Härnösands kommun strävar efter att uppnå med trygghetsboenden och ska användas som checklista och underlag för uppföljning och utvärdering av och för kvalitetshöjande åtgärder. Avsteg kan accepteras utifrån aktuell situation. Avstegen ska dokumenteras och motiveras.

2. Socialt innehåll

Kriterier som ska uppfyllas:

Daglig tillgång till värd/värdinna ska finnas, med uppgift att bryta isolering och ensamhet och skapa förutsättningar för värdefulla sociala kontakter, möten och gemenskap. Utförare ska ha för arbetet adekvat kompetens och vara personligt lämpad. Det ska finnas gemensamhetslokal i anslutning till bostäder för gemensamma måltider och aktiviteter. Hälsa och fysiska aktiviteter ska främjas

Övriga kriterier:

Samverkan med ideella organisationer ska initieras

Trygghetsboendet bör kunna förmedla eller erbjuda annan service i samverkan med externa aktörer exempelvis fotvård, frisör, restaurang samt med leverantörer av hushållsnära tjänster

3. Fastighetens utemiljö

Kriterier som ska uppfyllas:

Miljön runt fastigheten ska vara tillgänglig för personer med rörelsehinder och nedsatt orienteringsförmåga och utformad för säkerhet och trygghet.

Trappor utomhus ska ha räcke eller handledare samt i övrigt vara säkert utformade.

Övriga kriterier:

- Anpassade ytor bör finnas för olika aktiviteter
- Sitt- och uteplatser bör finnas i direkt anslutning till huset
- Belysning, träd och buskar bör vara placerade så att utemiljön upplevs trygg.

4. Entré

Kriterier som ska uppfyllas:

Entré- och kommunikationsutrymmen ska placeras och utformas så att de är tillgängliga och användbara och ha tillräckligt med manöverutrymme för att förflytta sig med rullstol. Ytterdörrar och dörrar med dörrstängare ska förses med dörrautomatik. Utrymme för förvaring och laddning av elrullstol ska finnas i närheten av entrén i tillräcklig omfattning.

Övriga kriterier:

- Entrémattor och skrapgaller bör fällas in
- Låssystemet bör vara funktionellt också för rullstolsburna
- Vägghängd pall bör finnas i entrén
- Passersystem med porttelefon bör finnas
- Möjlighet ska ges att kunna köra bil ända fram till entrén

5. Inomhus

Krav som ska uppfyllas:

Vid ansökan ska bygglagstiftningens minimikrav gällande tillgänglighet och användbarhet för personer nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga gälla. När trygghetsboende inrättas i befintligt fastighetsbestånd, ska normal nivå för fysisk tillgänglighet enligt svensk standard nr SIS 914221 gälla med undantaget att samtliga dörrar i lägenheten ska ha fritt passagemått om minst 80 cm. Vid nybyggnation gäller förhöjd nivå för fysisk tillgänglighet enligt svensk standard nr SIS 914221. En eventuell gemensam tvättstuga och lägenhetsförråd ska uppfylla krav på tillgänglighet. Trygghetslarm ska fungera i fastigheten

Övriga kriterier:

- Våningsplanen bör vara tydligt markerade med skyltning och färgsättning
- Närvarostyrd belysning bör finnas i gemensamma utrymmen
- Anhöriga bör ha tillgång till gästlägenhet/gästrum

6. Hiss

Krav som ska uppfyllas:

Hissen ska rymma en person som använder rullstol och en medhjälpare. Hissen ska utformas så att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga självständigt kan använda den och uppmärksamma när hisskorgen stannat för avstigning.

Övriga kriterier:

- Hissars mått bör vara 1,1 x 2,1 m
- Hissdörr ska ha fritt passagemått om minst 90 cm och bör ska vara försedd med automatisk dörröppnare
- Hiss bör vara utrustad med nödtelefon, sittmöjlighet och stödhandtag

7. Lägenheten

Krav som ska uppfyllas:

Utöver vad som beskrivs under kap. 6 ska brandvarnare, bredbandsanslutning finnas i varje lägenhet. Tittöga eller videotelefon ska finnas i ytterdörr. Allmänbelysningen ska dessutom vara förstärkt (högre luxtal och punktbelysning) i kök och badrum. Nivåskillnader ska vara utjämnade t.ex. till uteplats/altan och balkong.

Kök

- Användarvänlig spisvakt ska finnas

Badrum

- Nivåskillnader till badrum/WC ska vara utjämnade och anpassade
- Utrymme kring toalettstol ska medge förflyttning från rullstol samt att hjälp kan ges från en eller två personer
- Badrum som har badkar ska även uppfylla krav för duschutrymme och lätt kunna ändras till detsamma
- Duschutrymme ska medge plats för duschstol samt ha stödhandtag
- Eventuellt skåp under handfat ska vara lätt att demontera

Övriga kriterier:

- Hyllor och skåp i kök bör ha utdragsfunktion
- Plats för förvaring bör finnas i badrum
- Närvarobelysning bör finnas i badrum
- Ett trygghetsboende bör innehålla lägenheter av varierad storlek
- Till varje lägenhet bör förrådsutrymmen finnas
- Utrymme för parkeringar med motorvärmarruttag bör finnas i tillräcklig omfattning

8. Övriga allmänna kriterier

Närmiljö

Grönområden bör finnas i närområdet samt närhet till allmänna och tillgängliga kommunikationer. Tillhandahålla service för digitala beställningar från dagligvaruaffärer, apotek och transport om det utbudet inte finns inom 2 km från boendet.

Information

Information om trygghetsboendet bör publiceras på olika sätt t.ex. via hemsida, broschyrer och annat material. Information om företaget ska tillhandahållas och det ska finnas kontaktpersoner som de intresserade kan vända sig till för vidare upplysning. Hyresvärden/fastighetsägaren och kommunen bör framställa gemensamt informationsmaterial.

Krav på tillgänglighetsdokumentation och kvalitetssäkring

För etablerade trygghetsboenden ställs särskilt krav tillgänglighetsdokumentation samt redovisning hur kravnivåerna uppnås. Kommunen ansvarar för uppföljning och utvärdering av kravnivåerna.